

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אביבית נחמיאס

תובע א.ק.
באמצעות ב"כ עו"ד חיים פאשי לוויין ו/או עו"ד מיכאל אביב נגד

נתבעים 1.מ.ק
2.ס.ק
באמצעות ב"כ עו"ד אביטל חורף
פסק דין

לפני תובענה לביטול הסכם פשרה שקיבל תוקף של פס"ד, בטענה לאיומים מצד בן משפחה שלטענת התובע, פגמו ברצונו החופשי.

תמצית העובדות הצריכות לעניין:

1. התובע והנתבעים הינם אחים, ילדיה של המנוחה ג' ק' אשר הלכה לבית עולמה ביום 22.8.17. המנוחה הותירה אחריה תשעה ילדים.
2. ביום 13.2.18 הגיש התובע בקשה לקיום צוואת המנוחה, מיום 31.5.16 (ת"ע 18-02-29179). במסגרת אותה הצוואה ציוותה המנוחה את רכושה הכולל זכויות בדירת מגורים בקריית שמונה רחוב **** גוש ***** חלקה **, וכן את זכויותיה במגרש בהוד השרון ברח' *****גוש **** חלקה ***, לבנה א.ק התובע.
3. הנתבעים, שניים מילדיה של המנוחה, התנגדו לקיום הצוואה (ת"ע 18-02-29198), והגישו בקשה לצו ירושה (ת"ע 18-06-30431) (להלן ולשם הקיצור: "הליכי העיזבון").
4. בהליכי העיזבון התקיימה ישיבת קד"מ ביום 13.06.18 והתיק נקבע להוכחות ליום 13.02.19.
5. בפתח דיון ההוכחות, התברר כי חרף הודעת התובע בישיבת קדם המשפט, לא הזמין לדיון את עדי הקיום לצוואה, ולמעשה הסתפק בהגשת תצהיר מטעמו. תחת קיום ישיבת הוכחות התקיים דיון בלתי פורמאלי במהלכו הציע בית המשפט לצדדים הצעה לסיום המחלוקת בפשרה.
6. הצדדים יצאו להפסקה על מנת להיוועץ עם באי כוחם, בתום ההיוועצות הצדדים הודיעו על הסכמתם להצעת בית המשפט, התקיים דיון בנוכחות ב"כ הצדדים במהלכו הועלו על הכתב ההסכמות הבאות:

"לסילוק סופי ומוחלט של כלל טענות הצדדים לרבות בעניין היקף העיזבון

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

ובהמלצת בית המשפט הגענו להסכמות הבאות:

ייתן צו לקיום צוואת המנוחה מיום 31.5.16.

אשר לרכוש שפורט בסעיף 4 לצוואה קרי - דירת המגורים המצויה ברחוב ***** בקרית שמונה, מוסכם עלינו כי ב"כ הצדדים ימונו ככונסי נכסים לשם מכירת הדירה.

תמורת המכירה לאחר סילוק החובות הרובצים על הדירה ולאחר תשלום שכ"ט כונסי הנכסים (בשיעור של 2% בתוספת מע"מ לכ"א מהכונסים), תחולק בין כלל האחים באופן הבא:

20% מהתמורה לתובע א' ק'

80% מהתמורה תחולק באמצעות המתנגדים מ' ק' ו ס' ק' לשאר ילדי המנוחה בחלקים שווים."

7. העתק כתוב של ההסכמות הועבר לב"כ הצדדים לשם קיום התייעצות נוספת עם מרשיהם, ולאחר הפסקה נוספת התחדש הדיון במעמד הצדדים וב"כ, ההסכם קיבל תוקף של פס"ד, ניתן צן לקיום צוואה המנוחה מיום 31.5.16 וב"כ הצדדים מונו ככונסים.

8. ביום 28.3.19 כחודש וחצי לאחר שניתן פס"ד, הגיש התובע בקשה לביטול פסק הדין, בטענה שהיה נתון לאימויו של אח נוסף של הצדדים, ד', שהמתין מחוץ לאולם בית המשפט, וכי הסכמתו לפשרה לא ניתנה מדעת אלא מתוך חשש וכפיה.

תמצית טענות הצדדים:

9. לטענת התובע, ביום 13.2.19 כשהגיע לבית המשפט, גילה שמלבד הנתבעים הגיע גם אח נוסף – ד'. כאשר התובע התקרב לדלת האולם התנפל עליו ד' חטף את הניירת שהייתה בידו, זרק אותה לכל עבר ותקף אותו בעוצמה בבית החזה. בנוסף ד' איים וצעק "אני אראה לך, אתה ככה עשית, אתה זבל, אני אראה לך מה זה". לטענת התובע הנוכחים ההמומים מהמראה החלו לסייע לו לאסוף את הניירת ובא כוחו שנכח במקום פנה לגורמי האבטחה והשמירה בבית המשפט. עוד טען כי בעקבות אותה התקרית, היה בהלם מוחלט במהלך הדיון כמו גם ברגע הגורלי של ההסכם, כאשר הביע הסכמתו למתווה שהוצע על ידי בית המשפט מתוך לחץ ומורא. בנוסף חש כאבים בחזה, וסחרחרות במהלך הדיון, ובכל זאת המשיך להתנהל באולם בשל חששו מאחיו ד' השוהה מחוץ לאולם, הכל מחשש שיבולע לו אם לא יסכים לדרישותיו.

10. מנגד, טענו הנתבעים כי הצדדים הסכימו למתווה הפשרה שהוצע ע"י בית המשפט ואשר קיבל תוקף של פסק דין לאחר התייעצות עם באי כוחם. האירוע שהתנהל בין כותלי בית המשפט ארך מספר שניות, לא היה אירוע יוצא דופן, שכן בין התובע לד' היו תמיד מריבות וסכסוכים לרבות על רקע עסקי. טענת התובע כי חש מאויים ובשל כך חתם על ההסכם

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

1 חסרת שחר ומנותקת מהמציאות, התובע לא התלונן בזמן אמת לא בפני בא כוחו ולא בפני
2 בית המשפט במהלך הדיון שכלל מספר הצעות והפסקות. עוד טענו שאם אכן היה חושש
3 לחייו, היה מציע לחלק את הרכוש בין האחים באופן שווה בעוד שבפועל המתווה שהוסכם
4 מיטיב עימו לעומת שאר האחים, וכי מדובר בקנוניה נוספת בין שני האחים על מנת לסייע
5 לד' המצוי בהליכי פש"ר. לטענתם הסיבה האמיתית בגינה מעוניין התובע לבטל את ההסכם
6 הינה שבדיעבד גילה שהמגרש בהוד השרון הנכלל לכאורה בעיזבון המנוחה רשום על שמו
7 עוד לפני פטירת המנוחה.
8

ביטול פס"ד שניתן בהסכמה – הדין החל:

- 9
- 10 11. הסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק דין, ממוזגות בו שתי תכונות – גם של הסכם וגם של
11 פסק דין. כל אחד משני יסודות אלו, ההסכמי והשיפוטי, שומר על תכונותיו ודיניו שלו.
- 12 12. על הצד המבקש לתקוף את פסק הדין שניתן בהסכמה עומדות שתי דרכים ועליו לבחור את
13 הדרך הדיונית המתאימה, בהתאם לסוג העילה: "באותם מקרים בהם צד להסכם פשרה
14 מבקש לבטל את פסק הדין שנתן תוקף להסכם, נקבעו שני מסלולי ביטול בהתאם לסוג
15 העילה בגינה מתבקש הביטול ואיפיונה כ"הסכמית" או "שיפוטית". כאשר צד להסכם
16 מבקש לבטל את פסק הדין מחמת פגם הקשור להסכם עצמו (כגון: טעות, הטעיה, אי
17 חוקיות, הפרה או שינוי מהותי בנסיבות), הפן ה"הסכמי" מאפשר לו להגיש תביעה חדשה
18 שעילתה הפגם שנתגלה בהסכם. על ידי הגשת תביעה כזו, ממילא מתבקש ביטול פסק
19 הדין... הפן ה"שיפוטי" - היינו, האישור שניתן להסכם על ידי שופט - כאשר צד מבקש לבטל
20 את פסק הדין מחמת שנפל פגם בהליכי המשפט, לרבות בסדרי הדין, פתוחה בפניו הדרך
21 לנקוט בהליכי ערעור רגילים" רע"פ 7148/98 עזרא נ' זלזניאק, פ"ד נג(3) 337. ת"א (מחוזי
22 מרכז) 11740-03-13 Fundacio Gala Salvador Dali נ' וי.אס.מרקטינג (ישראל 2005)
23 בע"מ (28.08.2016).
- 24 13. כאשר העילה לביטול פסק־דין שניתן בהסכמה הינה בגין פגם בכריתת ההסכם העומד
25 בבסיסו של פסק־הדין, המסגרת הנורמטיבית לבירור הטענה נמצאת בפרק ב' של חוק
26 החוזים, העוסק בביטול חוזים בשל פגמים שונים בכריתתם (ע"א 2495/95 בן לולו נ' אטראש,
27 פ"ד נא(1) 577 (1997) 593). המבקש לבטל פסק דין המושתת על הסכם חייב להצביע על פגם
28 מהותי שנפל בהסכם, כזה העשוי להביא לביטול ההסכם ע"פ דיני החוזים, דוגמת – תרמית,
29 טעות, הטעיה, כפייה, וכיוב' (בג"צ 6103/93 לוי נ' בית הדין הרבני הגדול, פד"י מ"ח (4)
30 591,605).
- 31 14. במספר רב של פס"ד נקבע כי יש לייחס משקל רב לסופיותם של הסכמי פשרה שקיבלו תוקף
32 של פסק דין, על מנת להגשים את ציפיותיהם הסבירות של הצדדים להם, וכי בית המשפט
33 לא יבטל הסכם פשרה אלא במקרים חריגים (ע"א 5914/03 שוחט נ' כלל חברה לביטוח
34 (1.5.05), ע"א 2495/95 הני"ל, רע"א 4976/00 בית הפסנתר נ' מור, פ"ד נ"ו(1) 577 (2001),

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 587-585 ; בע"מ 4820/12 פלוני נ' פלונית (19.7.12), בפסקה 9 ; ע"א 8184/12 מרכז תורני
 2 לאומי ע"ר נ' הרב קפלן (28.10.15), סעי' כ"ז, כ"ח), ת"א (מחוזי מרכז) 11740-03-13 הנ"ל.
 3 15. "בהיעדר טעם מיוחד, כבד משקל ומשכנע, לא יתקבלו טענות כנגד פסק דין המעניק תוקף
 4 לפשרה, שניתן מתוך הבנת הצדדים באשר לויתוריהם ההדדיים ובהסכמתם" (רע"א
 5 9614/05 רז גל בע"מ נ' בנק לאומי לישראל בע"מ, סניף עסקים כ"ס (16.3.06)
 6 והאסמכתאות שם).
 7 16. עוד נפסק כי "אף שניתן לבטל הסכם פשרה, שקיבל תוקף של פסק דין, אם נפל פגם
 8 בכריתתו, על בית המשפט לנהוג משנה זהירות בעניין זה ולהשתכנע כי קיימים טעמים כבדי
 9 משקל, המצדיקים את הביטול" (ע"א 11750/05 יעל שמר נ' בנק הפועלים (15.11.07)). כן
 10 נפסק כי "הלכה היא כי פסק דין שניתן בהסכמה והוסכם כי הוא יהיה סופי ויסיים את
 11 המחלוקת בין הצדדים, אין לפתחו אלא במקרים נדירים כאשר חל שינוי מהותי בנסיבות
 12 היוצר בעליל מצב של אי צדק (רע"א 2919/01 אושורוביץ נ' ליפה, פ"ד נה (5), 592, 596-597
 13 ((2001)).
 14 17. אשר לנטל ההוכחה, על הטוען לבטלות ההסכם לעמוד בנטל ראיתי גבוה במיוחד ולהצביע
 15 על טעמים משכנעים וכבדי משקל להצדקת ביטולו (ע"א 5914/03 הנ"ל).
 16 18. במקרה שלפנינו, תוקף התובע את החלק ההסכמי של פסק הדין, וטענותיו מכוונות כנגד
 17 פגמים הנוגעים לפן החוזי של פסק הדין, וליתר דיון – טען לפגם ברצון וזאת בטענה לקיומה
 18 של כפיה.
 19

בטלות ההסכם מחמת פגמים ברצון:

- 21 19. על ההתנגשות בין שני עקרונות יסוד בדיני חוזים – העיקרון לפיו חוזים יש לקיים והעיקרון
 22 המחייב כי ההתקשרות בחוזה תנבע מרצון החופשי, ר' הדברים שנפסקו בהרחבה בע"א ע"א
 23 2409/10 מגורי נ' מלאכי (23.08.12), וההפניות שם. בין היתר, נפסק כי ככל שהפגם ברצון
 24 החופשי של צד לחוזה חריף יותר, כך יקטן משקל החובה לקיים את החוזה (עד לאיונה
 25 המוחלט וביטול החוזה בנסיבות מסוימות) וככל שהפגם קל יותר, כך יטה בית המשפט
 26 לקיום החוזה בהתאמות הנדרשות. לפיכך, בנסיבות שבהן נמצא כי צד כרת חוזה מבלי
 27 שגמלה בלבו ההחלטה לעשות כן, וזאת בשל לחצים חיצוניים שאין בינם לבין מהות החוזה
 28 ולא כלום, הרי שחוזה כאמור אינו יכול לעמוד למרות עיקרון היסוד בדבר החובה לקיימו.
 29 היות וקיים קושי לגלות את שמסתתר בלבבותיהם של המתקשרים הועדף הגילוי החיצוני-
 30 האובייקטיבי של ההסכמה החוזית הסובייקטיבית, העולה מהחתימה עליו, על פני הכוונות
 31 או המחשבות העומדות מאחוריה. ואולם, הוגדרו מראש מקרים מובחנים שהמכנה המשותף
 32 שלהם, ככל שיוכחו יסודותיהם, הוא קיומה של פגיעה ברצון החופשי עובר לחתימה על

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

1 החוזה. שני מקרים אלה הם עילת הכפייה והעושה, שבעטיין נסתרת החזקה בדבר הסכמתו
2 הסובייקטיבית של החותם המגולמת בחתימתו, ובהתקיימם - רואים את החוזה כבר-ביטול.
3 20. במקרה שלפני טען התובע כי הסכמתו ניתנה כאשר חש מאויים, בעקבות אלימות שנקטה
4 כלפיו.
5

עילת ביטול עקב כפייה:

7 21. סעיף 17(א) לחוק החוזים קובע כי דלקמן "מי שהתקשר בחוזה עקב כפייה שכפה עליו הצד
8 השני או אחר מטעמו בכוח או באיום, רשאי לבטל את החוזה". יסודותיה של עילת הביטול
9 לפי סעיף זה הם: התקשרות חוזית, קיומה של כפייה וקשר סיבתי בין הכפייה לבין
10 ההתקשרות (ר' ע"א 784/81 שפיר נ' אפל, פ"ד לט(4) 149 (1985)).

11 22. בהתאם לפסיקה, "לצורך הכרה בכפייה כסיבה לביטול חוזה, יש להוכיח מבחן כפול הכולל
12 "עוצמה" ו"איכות" של הלחצים: "... לחצים כבדים אשר חותרים תחת עצם הרצון
13 המינימלי... והמציבים את הצד התם במצב שבו אין לפניו כל ברירה סבירה אחרת, בלתי
14 אם להתקשר בחוזה – עשויים להקים עילה להשתחררות מחיוב חוזי". ר' ע"א 6234/00
15 ש.א.פ. בע"מ נ' בנק לאומי בע"מ (22.09.03), עמ"ש 53822-10-19 אלמונית נ' אלמוני
16 ((4.2.20)

מן הכלל אל הפרט:

17
18
19
20 23. לאחר ששמעתי ארוכות את הצדדים, ועיינתי בכלל הראיות שהוגשו, הגעתי לכלל מסקנה
21 כי התובע לא עמד בנטל המוטל עליו להוכיח כפייה המצדיקה ביטול ההסכם, וזאת בשל כל
22 אחד מהטעמים הבאים:
23

לא הוכח מעשה התקיפה הנטען:

24 24. לטענת התובע, ד' (שלא היה צד בהליכי העיזבון ואף לא הגיש תצהיר לתיק), תקף אותו פיזית
25 סמוך לכניסה לאולם הדיונים. כאשר התבקש ע"י בית המשפט לתאר בלשונו את האירוע
26 שהתרחש, הסביר בזו הלשון (עמ' 14 ש' 6-13):
27
28
29

30 " נכנסתי עם העו"ד ו' אחרי הבידוק שם. אני מדבר על כשנכנסתי, זה היה לפני
31 הדיון והגענו פה למסדרון לאולם ההמתנה ופתאום אני רואה את ד' עומד כאילו
32 הוא מוכן ל... ואני רואה פתאום אחיות שלא הבנתי בכלל מה הן עושות, ראיתי את
33 רוב האחיות ואיך שהוא בא התקרבתי אני והעו"ד, "יא חתיכת... התחיל עם
34 קללות וגידופים, אני לא זוכר, משך לי חבילת ניירות שהייתה לי והשליך הכל

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

1 למטה על הרצפה התחיל לקלל "יא זבל אני אראה לך" כל מיני קללות, נתן לי מכה
2 העיף אותי
3 ש. איפה המכה
4 ת. מין מכה כזאת בחזה (מדגים), דחיפה מכה"
5

6 25. התובע לא הביא עדים להוכחת התרחשות האירוע עצמו, הגם שלשיטתו הוא אירע בחלל
7 ההמתנה במסדרון בית המשפט (הנמצא בסמוך לאולם), והיו לו מספר עדים שאף סייעו לו
8 לדבריו לאסוף את הניירת. בעניין זה טען בכתב התביעה כי "הנוכחים ההמומים מהמראה
9 החלו לסייע לו לאסוף את הניירת". התובע הסביר בתצהירו, בחקירתו ובסיכומיו כי שתי
10 אחיות של הנתבעים, ובנו של הנתבע היו עדים לאירוע. עדים אלה לא זומנו.
11 26. בנוסף, לא הובא הסבר מניח את הדעת להימנעות התובע מלזמן את אחיו ד' למתן עדות.
12 התנהלות זו יש לזקוף לחובתו. בעניין זה העיד התובע (עמ' ש' 31 ואילך):
13

14 "ש. למה לא הזמנת את ד' היום לעדות
15 ת. שאלה אמיתית זאת? בן אדם תוקף אותי ואני... אני בכלל לא בקשר
16 איתו, על מה אתה מדבר.
17 ש. אתה יודע שיש לך אפשרות לזמן אותו למשל כשהוצאת לו את צו ההגנה?
18 אז אם אתה רוצה אתה יכול.
19 ת. אני יודע אם אני יכול להביא או לא להביא?"
20

21 27. ההלכה היא, שאי זימון עד לעדות, או אי הצגת ראיה רלוונטית פועלים כנגד הצד שאמור
22 היה לזמנו ויוצרת הנחה לרעת הצד שאמור היה להזמין, שלו היה מוזמן אותו עד או מוצגת
23 אותה ראיה לא היה בהם כדי לתמוך בגרסת אותו צד (ראה: 9656/05 נפתלי שוורץ נ' רמנוף
24 חברה לסחר וציוד בניה בע"מ (27.7.08); ע"א 641/87 קלוגר נ' החברה הישראלית
25 לטרקטורים וציוד בע"מ פד"י (1) 239, 245, וכך ע"א 240/77 שלמה כרמל בע"מ נ' פרפורי
26 ושות' בע"מ, פ"ד לד (1) 701)).
27

28 28. בנוסף, עדותו של עו"ד ו' אשר ייצג את התובע בהליכי העיזבון, לא תומכת בגרסתו של
29 התובע. בתצהירו תיאר עו"ד ו' את האירוע באופן הבא (סעיפים 4-8 לתצהיר):
30

31 "4. כאשר עמדנו במסדרון ליד לשכת השופטת, עמד האח בסמוך אלינו והאחיות
32 האחרות של מרשי ישבו על הכיסאות.
33 5. בשלב מסוים האח ד' פנה לעבר מרשי, הוציא ממנו את הניירת המשפטית
34 שהייתה בידו וזרק אותה לכל עבר.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

6. במקביל האח ד' צעק "אני אראה לך, אתה עשית ככה, אתה זבל, אני אראה לך מזה".

7. אני פניתי לפקיד בית המשפט וביקשתי לקרוא לאבטחת בית המשפט.

8. לאחר זמן מה, נכנסנו לאולם הדיונים במשך כל הדיון, למיטב הבנתי, נותר האח ד' מחוץ לאולם בית המשפט, במסדרון"

במהלך חקירתו הנגדית הבהיר עו"ד ו' שהגם שהאירוע התרחש ממש לנגד עיניו, לא ראה כל אלימות מצדו של ד', והתובע לא התלונן בזמן אמת שד' תקף אותו פיזית:

"ש. מפנה לסעיף 5 לתצהירך (מקריא)?

ת. הוא זרק את הניירת המשפטית לכל עבר.

ש. הייתה גם אלימות פיזית?

ת. לא. היו לו דפים, לקח את הדפים וזרק אותם (מדגים) זה היה ממש לידי.

לשאלת בית המשפט לא ראיתי מה עשה עם היד השנייה שלו, באותו רגע שזה קרה הלכתי לפקיד וביקשתי שיקראו לאבטחת בית המשפט. הם היו בצד ימין ליד הלשכה וכשזה קרה הלכתי לפקיד ואמרתי תקרא בבקשה לאבטחה.

לשאלת בית משפט:

ש. הוא אמר לך שהוא נפגע פיזית?

ת. הוא לא אמר לי שהוא נפגע פיזית"

29. הנתבעים הודו כי היתה תקרית במהלכה הועפה ניירת על הרצפה (הנתבע בסעיף 2 לתצהירו ובעמ' 24 ש' 25 בחקירתו והנתבעת בעמ' 36 ש' 5-7), אולם הבהירו שלא היה מדובר באירוע חריג, אלא בסיטואציה שגרתית, שאפיינה את יחסי האחים לאורך השנים.

30. לסיכום נקודה זו – מהעדויות שהובאו בפני עולה כי בפתח הדיון אירעה תקרית שכללה ויכוח והעפת דפים שהיו בידיו של התובע ע"י ד', אולם תקרית זו לא כללה אלימות.

מערכת היחסים בין התובע לד' היתה רוויית מתחים לכל אורך השנים. התובע לא הוכיח שחש מאויים, והתקרית בפתח הדיון לא היתה חריגה ובוודאי לא "חציית קו אדום" כפי שניסה התובע לטעון:

31. מעדויות התובע בעצמו כמו גם מעדויות הנתבעים עולה כי המתחים והוויכוחים היו מנת חלקם של האחים לכל אורך השנים.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בחקירתו העיד התובע שאי אפשר לדבר עם ד' "כי הוא אדם אלים, עם כל העולם רק מריבות, 32
2 אם זה פשעים שאני יכול להגיד שהוא עשה, מה שהוא עשה לי, כל מה שקרה פה". כאשר
3 נשאל מה עשה לו ד' השיב "תראה אני לא צריך לפרט עליו, למרות שאני יכול להגיד כמה
4 דברים, אבל גם היה בעיתונות, שרף בתים, שרף מכוניות, ישב בבתי סוהר" וכי הוא יודע את
5 הדברים לאורך השנים (עמ' 8 ש' 27-33, עמ' 9 ש' 1, עמ' 11, 17-23).
- 6 בהמשך העיד שכשד' "מתפוצץ" הוא היה מקלל ושובר וכי היה מקלל "כל מיני קללות שלא 33
7 מתאים אפילו להוציא אותן. הוא מקלל לא רק אותי, אם זה מהנדסים ואנשים ואת
8 כולם...הוא יש לו גם אופי, הוא יכול לאיים על בן אדם, לדקור אותו, פתאום הוא יבוא לדבר
9 איתו כאילו לא היה כלום כי הוא לא כל כך מרגיש מה הוא עושה" (עמ' 11 ש' 17 ואילך),
10 והוסיף כי לפני מספר שנים כשד' עבד אצלו בעבודה בגבעתיים, דייר העיר לד' למה הוא שופך
11 פסולת, ובתגובה "הוא עלה על טרקטור לקח פסולת בכף ושפך לו על המרפסת".
- 12 התובע סיפר על אירוע במהלכו נעצר עם ד' בגין התנהלות כוחנית מצידו של ד': "אני וד' ואז 34
13 היינו שותפים, נתקלנו באותו קבלן זה היה בפתח העירייה. וד' בא ואומר לו למה אתה לוקח
14 לנו את העבודה? ד' התחיל להגיד לו אני אראה לך ככה וככה כמו תמיד, הוא הלך למשטרה
15 הקבלן, הגיש תלונה וכמובן באו עצרו את שנינו כי הייתי עם ד'. זה כל הסיפור" (עמ' 14 ש'
16 23).
- 17 כאמור לעיל, אף הנתבעים בעדותם העידו שהתקרית מחוץ לאולם לא הייתה משמעותית 35
18 אלא מינורית, וכי תמיד היו בין האחים וויכוחים (בין היתר ר' עמ' 33 ש' 21-25, עמ' 36 ש'
19 3-11).
- 20 לא למותר לציין כי בדיון המקדמי שהתקיים ביום 22.05.19 נשאל התובע ע"י בית המשפט 36
21 "במה באה לידי ביטוי הכפייה מצידו של ד' ומה היה לפני אותו דיון", השיב באופן חמקמק,
22 תוך ערבוביה בין האיומים שקיבל לאורך השנים, לפני הדיון, במועד הדיון ואחרי הדיון (עמ'
23 3 ש' 17 ואילך). להתרשמותי הבלבול בין המקרים היה מכוון, וזאת מחוסר ידיעה מה יועיל
24 לו יותר - האם לטעון שתמיד חש מאויים מד' או להדגיש את האיום החריג במהלך התקרית
25 בדיון מיום 13.02.19 באופן שיסייע להוכחת הטענה להסכמה שלא מדעת במהלך הדיון. בית
26 המשפט חזר ושאל האם האיומים והאירועים שתיאר, היו לפני הדיון ופסק הדין או לאחרי,
27 והתובע השיב שהוא לא יכול לזכור.
- 28
- 29 על רקע הדברים שפורטו לעיל, בצדק טענו הנתבעים כי ההתנהלות מחוץ לאולם לא הייתה 37
30 התנהלות חריגה בין האחים, למעשה היא הייתה דווקא מתונה לעומת תקריות קודמות בין
31 האחים, והתנהגויות קודמות מצדו של ד'.
32
- 33 חרף טענות התובע, לא התרשמתי שהתובע באופן אמיתי חש מאויים מאחיו בשל התנהגותו 38
34 הכוחנית. לכל אורך עדותו אישר התובע אינספור התנהגויות כוחניות, שכללו קללות,

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 איומים על כל גורם שהוא, "שיגעונות" ו"התפוצצויות", בגינת טען שד' צריך טיפול
2 פסיכולוגי. למרות זאת, התובע קיבל את ד' לעבודה חדשות לבקרים, סייע לו והעביר לו
3 כספים באמצעות קרובי משפחה, העביר לו חשבונות כדי שיוכל לקבל עבודות עצמאיות,
4 ריחם עליו וביקר אותו כשהיה בכלא, למרות שגם שם קילל אותו.
5
6 39. התובע טען שחשש בתוך האולם כי ידע שד' ממתין לו בחוץ ובלשונו - "בהלם מזה שאני יודע
7 שהוא מחכה לי בחוץ" (עמ' 15 ש' 1). לכאורה מדובר על מצב בו מייד לאחר התקרית החל
8 הדיון והתובע הביע הסכמתו לפשרה מתוך חשש לצאת מהדיון ללא הסכמה. בפועל התקרית
9 ארעה לפני שהחל הדיון, הצדדים יצאו לשתי הפסקות במהלך הדיון ובנוסף הצדדים היו
10 מחוץ לאולם בשלב בו הוכתבו ההסכמות לפרוטוקול, כלומר התובע פגש בד' מספר פעמים
11 בין התקרית לבין השלב בו אישר את ההסכמות באופן סופי לאחר שהועלו על הכתב.
12
13 40. זאת ועוד: ביום 22.05.20 התקיימה ישיבת קד"מ בתיק זה. בבוקר הדיון בשעה 08:20 קיבל
14 התובע הודעה לה צורפה כתבה מעיתון ישראל היום וכותרתה "החשד: רצח את אחיו בגלל
15 קרב ירושה". התובע לא חשב להזכיר במהלך הדיון שהתקיים כאמור, באותו היום, את
16 ההודעה שקיבל. רק במהלך ישיבת ההוכחות הזכיר את הכתבה בתשובה לשאלה שנשאל,
17 והשיב: "אבל לתקוף אותי? אני ידוע שהוא מסוגל, בן אדם כשהוא נואש יכול להרוג אותי.
18 עובדה שהוא שלח לי תמונה בווטסאפ של מישהו שרצח את אח שלו, יש לי את זה בטלפון,
19 תמונה ואיך הוא מאיים" (עמ' 15 ש' 23 ואילך). בשלב זה נשאל ע"י בית המשפט "הוא שולח
20 לך כתבה ביום 22.5 על רצח בגלל סכסוך ירושה. באותו יום אתה נמצא כאן בבית משפט ויש
21 לך עורך דין, מה אתה עושה עם זה?". מתשובתו עולה, כי גם כתבה שכזו המתייחסת לרצח
22 על רקע קרבות ירושה בין אחים, לא נתפסה בעיני התובע כמאיימת דיה באופן המצדיק
23 הגשת תלונה במשטרה, והשיב כי "אני חשבת ללכת למשטרה, אבל זה ישב לי על הראש
24 כאילו מצד אחד אני נשמע מאוים ומפחד ומצד שני מה הוא יישב בבית סוהר, מה זה ייתן
25 לי, הרי בשנייה עוצרים אותו, יש לו המון תיקים על איומים על קבלנים. ריחמתי עליו".
26
27 41. יוזכר כי רק ביום 03.03.19, כשבועיים לאחר מתן פסק הדין שכעת מבוקש ביטולו, הגיש
28 התובע בקשה למתן צו הגנה כנגד ד' (תיק ה"ט 19-03-1807). בדיון שהתקיים במעמד צד
29 אחד טען שד' תקף אותו כשבועיים ימים קודם, ביום 13.02.19 וטען שד' מאיים עליו
30 בהודעות ובואטסאפ, אולם הציג הודעות מאיימות שנשלחו אליו מד' מחודש **ינואר 2019**
31 קרי כחודש לפני הדיון בהליכי העיזבון ומתן פסק הדין, כאשר ההודעה האחרונה הוצגה
32 מיום 7.1.19 והתייחסה לדרישות כספיות.
33
34 42. הנתבעת העידה כי אף היא קיבלה את הכתבה מד', והסבירה שלא ראתה בה איום: "לגבי
35 הכתבה בעיתון, היא הייתה אחרי שהיו כאן הדיונים והמשפט, הוא שלח גם לי את הכתבה,

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

הוא רצה להגיד הוא הסביר לי שהסכסוכים ביניהם ולא קשורים אליי, א' ק' חייב לד' מיליונים וזה לדברי ד'. הוא אמר תראי מה יוצא מהתנהגות כזו של אחים, ולא כאיום" (עמ' 41 ש' 16)

1

43. לא למותר לציין כי למרות הודעות פוגעניות ומאיימות שנשלחו מד' לתובע בוואטסאפ, (הכוללות איומים "אתה רשע ותישא בתוצאות" ... שלא תעיז לסרב ראה הוזהרת" " זבל בן זבל..... אני יעקור לך את העיניים" " מהיום אני מסיר את הכפפות" "אחרי זה לא תזיל דמעות אחרי שתחטוף את מה שמגיע לך ממני" "סמרטוט רצפה שכמוך גונב בתים ההה.. יש אלוהים.. יגיע היום שלך... שום נכס ושום מכירה על תעבור את הגבול... אחרת.. סמרטוט רצפה... הערב עכשיו בירושלים אח רצח את אח שלו בגלל סכסוך ירושה על הבית של אמא שלהם זה אומר לך משהוא??" - ר' סעיף 24 לתצהיר, עמ' 15 לפרוט'), התובע לא ראה לנכון להגיש תלונה במשטרה, בחר שלא לחסום אותו בערוץ תקשורת זה ובחר לחסום רק את שיחות הטלפון ממנו (ר' דברי התובע בדיון ביום 03.03.19 בתיק ה"ט 19-03-1807).

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

44. לסיכום, התרשמתי שהתובע לא חש מאויים מד', והצעקות מחוץ לאולם לרבות אירוע זריקת הניירת, לא היו בלתי צפויים ולא היו מעשה חריג מצידו של ד'— לא באופן כללי ולא כלפי התובע. התובע חש רחמים כלפי ד' ולא פעל כמי שחש מאויים ממנו. על רקע כל האמור לעיל, לא ניתן לראות בתקרית במועד הדיון כמפתיעה וכזו שיכולה להוציא את התובע מאיזון.

התובע לא הוכיח כי היה נתון בסערת רגשות בעת חתימת ההסכם, או כי מצבו הבריאותי לא היה תקין:

45. טענות התובע, לפיהן מרגע אירוע התקיפה "חש כאב בחזהו ולחץ חרדתי" לא נתמכה במסמך רפואי כלשהו שנערך בסמוך לדיון ואף לא לאחר מכן ואיני מקבלת את הסברו של התובע לפיו חשש ללכת לרופא באותו היום מחשש שהדבר יפגע ברישיון המשאית וברישיון הטיס שלו (עמ' 13 ש' 16-21). התובע לא התלונן בזמן אמת על לחצים או חרדה, לא בדיון ולא בפני בא כוחו. לא טען שאינו חש בטוב ושהוא זקוק לשהות כלשהי לשקול את הדברים.

46. בהתאם לפסיקה, פגם ברצון הצדדים שומט את הבסיס למתן הגושפנקה המשפטית לחוזה ומקנה עילת ביטול למתקשר שרצונו נפגע, יחד עם זאת הודגש כי "לחצים שונים (כלכליים, חברתיים, פסיכולוגיים וכיוצא בזה), אינם פוגמים ככלל בחופש הרצון החוזי. אך ורק לחצים כבדים, אשר חותרים תחת עצם הרצון המינימאלי יחשבו כפגמי רצון. כדי שתוכר עילת כפייה, חייבת להיווצר פגיעה חריפה בחופש הרצון החוזי של המתקשר" (ע"א 1596/93 יוסי מאיה נגד פנפורד (ישראל) בע"מ, 1994). עוד נקבע כי "חופש רצון חוזי הוא מצב שבו ניצבת

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לפני המתקשר ברירה סבירה אחרת. אם ישנה ברירה סבירה, הרי שאין לומר כי נפגם הרצון
2 החוזי" (עוד לעניין זה ר' ע"א 1912/93 שושנה שחם נגד רפאל מנס 1998).
- 3 47. למרבה הצער, סכסוכי ירושה בין אחים מובילים פעמים רבות לסערת רגשות, אכזבות,
4 תסכול, לחצים, כעסים והאשמות הדדיות כאשר פעמים לא מבוטלות מדובר למעשה
5 בחולייה נוספת של מחלוקות שהחלו עוד בחיי ההורים המנוחים. מתחים, צעקות וקללות
6 אינם נדירים במקרים של סכסוכי ירושה בין אחים.
- 7 48. אין בכך, כמובן, כדי להצדיק התנהגויות פסולות אלה. גם אם התנהגותו של ד' מחוץ לאולם
8 (קללות והעפת הניירת) ראויות לכל גנאי, ע"פ הפסיקה, נדרש כי הלחץ יהיה כבד ובעל
9 עוצמה "המקדיחה תבשיל", דבר אשר לא הוכח במקרה דנן.
- 10 49. במקרה זה לא הוכחה פגיעה חריפה בחופש הרצון של התובע ולא הוכח שהופעלו עליו לחצים
11 כבדים שחתרו תחת רצונו.
- 12 50. זאת ועוד: כפי שעולה מהפרוטוקול, התנהל דיון לא פורמאלי מספר פעמים, היו הפסקות,
13 התייעצויות עם עורכי הדין, ניתן העתק כתוב של ההסכמות לצדדים על מנת שיוכלו להיוועץ
14 עם באי כוחם בישוב הדעת מחוץ לאולם. לא היה כל ביטוי בפרוטוקול לאירוע חריג או יוצא
15 דופן, לחיורון, תחושת חרדה לחץ או מחנק מצידו של התובע. להבדיל, כאשר הצדדים
16 החליפו ביניהם הערות שלא ניתן היה לתעדן ואשר הפריעו למהלך ניהול תקין של ההליך,
17 הדבר צויין כהערה בפרוטוקול (עמ' 7 ש' 15-16).
- 18 51. לא צוין בהסכם שלתובע יש הסתייגות כלשהי אשר לתוכנו, ונראה כי כל הצדדים היו
19 מעוניינים בפשרה על מנת לשים קץ ולחלק את העיזבון, לאחר שהתייעצו עם ב"כ אודות
20 הסיכויים והסיכונים בתיק.
- 21 52. מכל מקום טענות שאופיין פגם בהליך גופו, כגון שלא הוסבר לצדדים, כדרישת החוק, תוכן
22 ההסכם, או שלא נבדק דבר היותם נכונים בנפש חפצה לכרות אותו, הוא עניין לערעור לפני
23 ערכאת הערעור המוסמכת (ר"ע 359/85 קוד' נ' קוד', פ"ד לט (3), 421, 422-423 (1985)).
24 התובע אף הודיע כי במישור השיפוטי – אין לו כל טענות (עמ' 5 ש' 25).
- 25
- 26 **האיומים הנטענים לא היו מצידם של הנתבעים או מי מטעמם:**
- 27
- 28 53. לא למותר לציין כי בסעיף 17 לחוק החוזים, נדרש כי הכפיה או איום יהיו מטעם "הצד השני
29 או אחר מטעמו".
- 30 54. התובע נשאל ע"י ביהמ"ש האם הוא חושב שיש קשר בין הנתבעים לד' והשיב בסתמיות
31 "יכול להיות" (עמ' 16 ש' 19).
- 32 55. התקרית ארעה בין התובע לבין אח אחר של הצדדים. לא נטען ולא הוכח כי ד' פעל מטעמם
33 של האחים (גם אם טענת הנתבעים שלמעשה מדובר בקנוניה בין התובע לד' לא הוכחה אף
34 היא).

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

הסכם אושר לאחר התייעצות הצדדים עם באי כוחם:

56. הסכם הפשרה אליו הגיעו הצדדים היה בהמלצת בית המשפט, וזאת לאחר דיון שנערך למעלה משעה ואשר כלל מספר הפסקות להתייעצות. ההסכמה התקבלה לאחר שבית המשפט הבהיר לצדדים את ההסכמות והתרשם מהבנתם את ההסכמות והסיכויים הסיכונים נטלי ההוכחה והקשיים לכל צד בהליך.
57. במאמר מוסגר יוטעם כי עילות ההתנגדות כללו טענות להשפעה בלתי הוגנת כאשר מהראיות שהוגשו עלה כי מדובר במנוחה שסבלה מבעיות רפואיות שונות (פיזיות ונפשיות) לא ידעה קרוא וכתוב (כפי שעולה מהמסמכים האובייקטיביים שהוגשו וצורפו לתצהירים), לא צויין בצוואה שהיא הוקראה למנוחה, חתימת ידה נראית כנסיון לא מוצלח לכתובת אותיות יחד עם זאת ידעה לציין פרטי גוי"ח של המגרש שהיה בהוד השרון, אשר הסתבר שזהו מגרש שהיה בבעלות התובע והועבר על שמה של האם המנוחה, כאשר התובע היה בהליכי פשי"ר (ר' דברי ב"כ התובע, עו"ד דדון בעמ' 6 לפרוט' מיום 13.02.19 ש' 1-3). הדברים נאמרים בזהירות הראויה על סמך הראיות שהוגשו בלבד, ומבלי שמי מהעדים נחקר, כאשר הדברים נשקלו בעיקר בהתייחס לשאלת הנטלים.
58. במעמד אישור הסכם הפשרה היו הצדדים מיוצגים על ידי עו"ד, וקודם להצהרתם בדבר הסכמתם להצעת בית המשפט, התייעצו עם באי כוחם, קיבלו העתק כתוב של ההסכמות הכל כפי שפורט היטב בפרוטוקול.
59. תוכן של ההסכמות היה פשוט וברור, והוסבר לצדדים ע"י בית המשפט וב"כ. כבר נקבע בפסיקה כי קבלת ייעוץ משפטי קודם ההסכמה להתקשר בחוזה, יש בה כדי לשלול, ולפחות להחליש, טענה שהתקשר בחוזה עקב כפייה (ע"א 6234/00 ש.א.פ בע"מ נ' בנק לאומי לישראל, 22.9.93. כן נפסק שקבלת ייעוץ משפטי עצמאי היא אחת האינדיקציות לבחינת עוצמת הכפייה (ע"א 3230/14 פלוני נ' קיבוץ מעברות אגודה שיתופית להתיישבות חקלאית (7.9.2015)).
60. התובע יכול היה לעמוד על זכותו לניהול ההליך עד תום. מעבר לכך, יכול היה לבקש דחיית הדיון משום שאינו חש בטוב, בנוסף יכול היה לומר לבא כוחו שהוא זקוק לשהות על מנת לחשוב על הדברים. דבר מכל אלה לא נעשה מצידו. במצב דברים זה לא ניתן לומר שהלחצים שהופעלו על התובע לא הותירו בידיו ברירה אלא להסכים לפשרה.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

שיהוי בפניה לבית המשפט:

61. הפסיקה קבעה כי סבירות הזמן בו ניתנת הודעת הביטול, תיבחן לפי מכלול נסיבותיו של כל מקרה ומקרה (ראה: ע"א 395/83 שלום נ' יכין חק"ל (15.7.85)). יודגש כי שיהוי בפניה לבית המשפט הינו תלוי נסיבות ולעיתים גם איחור של ימים או שבועות ספורים יכול ויהווה שיהוי בלתי סביר.
62. דבר לא מנע מהתובע להגיש את תביעתו ביום שלמחרת מתן פסק הדין, או בסמוך לשלב בו עיכל שהוא "לא היה הוא" בדיון. השיהוי בפניה לבית המשפט נעוץ בטעם אחד בלבד - הוא שיחתו של התובע עם ביתו, עו"ד במקצועה, במהלכה ציינה בפניו כי המגרש שפרטיו הופיעו בצוואת המנוחה כבר הועבר על שמו עוד בחיי המנוחה.
63. כפי שיפורט להלן - שיחה זו, והיא בלבד, היוותה את המניע והסיבה להגשת התובענה.

לא הוכח קשר סיבתי בין התקרית בפתח הדיון לבין ההסכמה שניתנה:

64. בתום חקירתם הנגדית של הנתבעים, עלה מהשאלות נתון חדש, שלא היה ידוע עד לאותו השלב. ב"כ התובע שאל שאלה ממנה עלה שלמעשה הזכויות במגרש שצויין בצוואה לא היה חלק מעזבון המנוחה, שכן הזכויות במגרש הועברו ע"ש התובע עוד קודם פטירת המנוחה.
65. בעמ' 20 לפרוט' ציין ב"כ התובע: "זה לא הסדר פשרה, זה הסדר וויתור שכן המגרש היה על שמו עוד בטרם ציוותה אותו המנוחה ועוד בטרם הלכה לעולמה. היא יכלה לצוות את מגדל אייפל".
66. בשלב זה, הגם שהסתיים שלב חקירת התובע, באופן חריג, הורה בית המשפט לתובע לעלות פעם נוספת על דוכן העדים והוא השיב לשאלות בית המשפט.
67. לאחר שניסה להתחמק ממתן תשובה עניינית לשאלות שנשאל, הודה כי רק בדיעבד ולאחר הדיון, הבין שממילא הזכויות במגרש רשומות על שמו עוד טרם פטירת המנוחה:

"יכול להיות שידעת את זה בדיעבד, כלומר אחרי ההסכם ופסק הדין שניתן ביום 13.2.19, את העובדה שהזכויות במגרש רשומות על שמך?
ת. אני קראתי את הצוואה פעם אחת, לא התעמקתי בסעיפים והגשתי בקשה לקיום צוואה. כשהתחילו מלחמות ועניינים התחלתי להתעשת ואז אני למעשה מבין שיש פה או טעות, לא הבנתי מאיפה השתרבב המגרש."

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ש. לאן השתרבב המגרש לצוואה?
 2 ת. אחרי זה הבנתי פשרה לא פשרה, הסכם.
 3 ש. יכול להיות שבדקת את הרישום של המגרש אחרי פסק הדין, אחרי ההסכם
 4 הפשרה מוס 13.2.19, או לא?
 5 ת. כן, אחרי. יש לי בת עורכת דין. הייתי בהלם מכל מה שקרה, אמרתי לה אני
 6 לא יודע, דיברו על מגרש. אמרה לי איזה מגרש, הוא שלך מזמן. אמרתי אני לא יודע,
 7 אין לי ראש, רק אז התחלתי לקרוא. אני לא אדם שמתעסק עם ניירת וזו בעיה שאני
 8 לא קורא כל דבר ולא מתייחס לכל סעיף ולכל דבר. אז יכול להיות שהיא התחילה
 9 לבדוק או שאני בדקתי והבנתי שזה בכלל לא קשור המגרש הזה, שזה רשום עליי.
 10 זה נשמע מגרש מי יודע מה, אבל זה מגרש חקלאי שקניתי ב-20,000 דולר, אז לא
 11 היו לו אפילו זכויות בנייה. עכשיו יש זכויות בנייה, יש בניין חמש קומות עם חמישה
 12 דיירים שגרים שם".
 13
 14 68. מדברים אלה עולה בבירור, כי הסיבה לבקשה לביטול איננה נעוצה כלל בהתנהגות מאיימת
 15 מצידו של ד', אלא מההבנה שההסכם אינו מועיל לתובע במידה שקיווה. יוטעם כי כאשר
 16 התובע נשאל מתי התעשת מההלם אחרי הדיון השיב "זה לקח לי אפילו כמה חודשים. עד
 17 היום אני עוד בסיטואציה של הפחד הזה" (עמ' 16 ש' 28) כלומר פנייתו לבית המשפט חודש
 18 וחצי לאחר ההסכם היתה כאשר הוא עדיין תחת אותו "הלם" נטען.
 19 69. זאת ועוד: עו"ד ו' העיד כי התובע שוחח איתו אחרי הדיון "באותו יום, דיבר איתי יום
 20 למחרת, דיבר איתי גם אחרי כמה ימים, דיברנו על התיק" ואישר כי השיחות עם התובע לא
 21 כללו שיחות על האיזמים (עמ' 19 ש' 20 ואילך).
 22 70. בנסיבות אלה לא הוכח כל קשר סיבתי התנהגותו של ד' בפתח הדיון לבין ההסכמה לפשרה.
 23
 24 71. היטיבה לתאר סיטואציה דומה, כב' השופטת (כתוארה אז) א' חיות בע"א 11750/05 יעל
 25 שמר נ' בנק הפועלים בע"מ (15.11.2007):
 26
 27 "... אף שניתן לבטל הסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק דין אם נפל פגם
 28 בכריתתו, על בית המשפט לנהוג משנה זהירות בעניין זה ולהשתכנע כי קיימים
 29 טעמים כבדי משקל המצדיקים את הביטול. זאת בשל החשיבות הרבה שיש
 30 לייחס לערך של סופיות הסכם הפשרה כהסדר המסיים את הסכסוך בין
 31 הצדדים... אכן, גישה אחרת, גמישה יותר, שתאפשר ביטול הסכם פשרה כל
 32 אימת שמי מן הצדדים יסבור בדיעבד שהפשרה לא הייתה מוצלחת או כדאית
 33 מבחינתו, אינה מתיישבת עם דיני החוזים הכלליים לפיהם טעות בכדאיות
 34 העיסקה איננה עולה כדי פגם בכריתת החוזה ואינה מזכה את הצד שטעה

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

1 בביטול... גישה כזו אף חותרת תחת יסודותיו של מוסד הפשרה. היא מערערת
2 את הוודאות ואת הסופיות שהן מסימני המובהקים של המוסד ועלולה להרתיע
3 מתדיינים מלסיים בדרך זו את המחלוקות שביניהם. בכך יצא נפסד האינטרס
4 הציבורי המחייב לפעול, ככל שהדבר ניתן, לקידום ולעידוד פשרות בהליכים
5 משפטיים... ייתכן שהמערערים התקשרו בהסכם הפשרה לאחר התלבטות וכי
6 עשו זאת לא בלב קל, כפי שהעידה המערערת, אך זה טיבן של פשרות ועל אחת
7 כמה וכמה פשרות שבהן נוטל על עצמו בעל דין התחייבויות לא פשוטות. בכך
8 בלבד אין כדי לבסס עילה לביטול הסכם בכלל והסכם פשרה שקיבל תוקף של
9 פסק דין בפרט, בשל עושה, כפיה או הטעיה".

10
11 72. במקרה זה שוכנעתי, כי הסיבה להגשת הבקשה לביטול ההסכם הינו מידע שהובא לידיעת
12 התובע לאחר הדיון, ואשר שינה את מערכת השיקולים של התובע בחתימתו על ההסכם.
13 מדובר בטעות שאינה אלא טעות בכדאיות העסקה וזו כידוע אינה מקנה זכות לביטול
14 ההסכם (סעיף 14(ד) לחוק החוזים).
15 73. בניגוד לטענת התובע, משמדובר בנתון שהתברר רק בתום ישיבת ההוכחות (כאמור, בעקבות
16 שאלות שהפנה ב"כ התובע), אין מקום לטעון להרחבת חזית פסולה, שכן בוודאי נתון זה לא
17 היה ידוע בעת הגשת כתב ההגנה.

לסיכום:

18
19
20 74. עדותו של התובע לעניין התקיפה הנטענת ותחושת האיום שחש מצידו של ד' הייתה
21 חמקמקה. מעשה התקיפה לא הוכח, מערכת היחסים בין התובע לד' היתה רוויית מתחים
22 לכל אורך השנים. התובע לא הוכיח שחש מאויים, והתקרית בפתח הדיון לא היתה חריגה
23 ובוודאי לא "חציית קו אדום" כפי שניסה התובע לטעון. התובע לא זימן עדים שהיו עדים
24 לאירוע התקיפה, למעט עדות בא כוחו דאז שלא תמכה בטענותיו, לא הוכיח שמצבו הרפואי
25 באותו היום לא היה תקין או פגע ביכולת הריכוז וההבנה שלו או ביכולתו לנהל את ההליך,
26 לא טען בזמן אמת שאינו חש בטוב, וטענותיו כי חש מאויים מצידו של ד' הן במועד הדיון
27 והן לאחר מכן לא הוכחו. לא הוכח כי מעשיו של ד' נעשו מטעם הנתבעים. התובע היה מיוצג
28 בהליך, ולא הוכח כל קשר סיבתי בין התקרית לבין ההסכמה לפשרה. מנגד הוכח כי הסיבה
29 לבקשה לביטול ההסכם נעוצה בגילוי מאוחר של עובדות הנוגעות להיקף העיזבון.
30 75. המדובר בעניינינו בהסכמות שקיבלו תוקף של פסק דין אשר יש לקחת בחשבון את עקרון
31 סופיות הדיון בחתימת הסכמים ואת מרכזיותו של ערך זה מבחינת הצדדים לפשרה.
32 76. בשולי הדברים אציין כי התרשמתי שלהבדיל מהתובע (שהיה בעלים של חברה לעבודות עפר
33 וגם עסק בתחום במשך השנים, בעל רשיון משאית ורשיון טיס), הנתבעים אנשים פשוטים
34 ביותר, קשי יום וביטול ההסכם תוך ניהול ההליכים מההתחלה יגרום להם לעינוי דין של

בית משפט לענייני משפחה בצפת

ת"ע 18-02-29179-ק' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

תיק חיצוני:

1 ממש ולהוצאות רבות. אבהיר כי הדברים נאמרים בשולי השוליים. אם הייתי מתרשמת
2 שהופעל על התובע לחץ ואיום באופן ששלל את יכולתו להביע הסכמה חופשית, בוודאי שלא
3 היה בנסיבות אישיות אלה כדי למנוע ביטול פסק הדין.
4

סוף דבר:

5
6
7 .77 התביעה לביטול פסק הדין נדחת.
8 .78 בשים לב לתוצאה אליה הגעתי, אני מחייבת את התובע בהוצאות משפט ובשכ"ט עו"ד
9 בסכום כולל של 10,000 ₪ אשר ישולמו תוך 30 יום מהיום, שאם לא כן הסכום ישא הפרשי
10 הצמדה וריבית כחוק.

11 .79 המזכירות תמציא לצדדים ותסגור את התיק.
12

13 ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.
14

15
16 ניתן היום, י"ג תמוז תש"פ, 05 יולי 2020, בהעדר הצדדים.
17

18 אביבית נחמיאס, שופטת
19
20
21